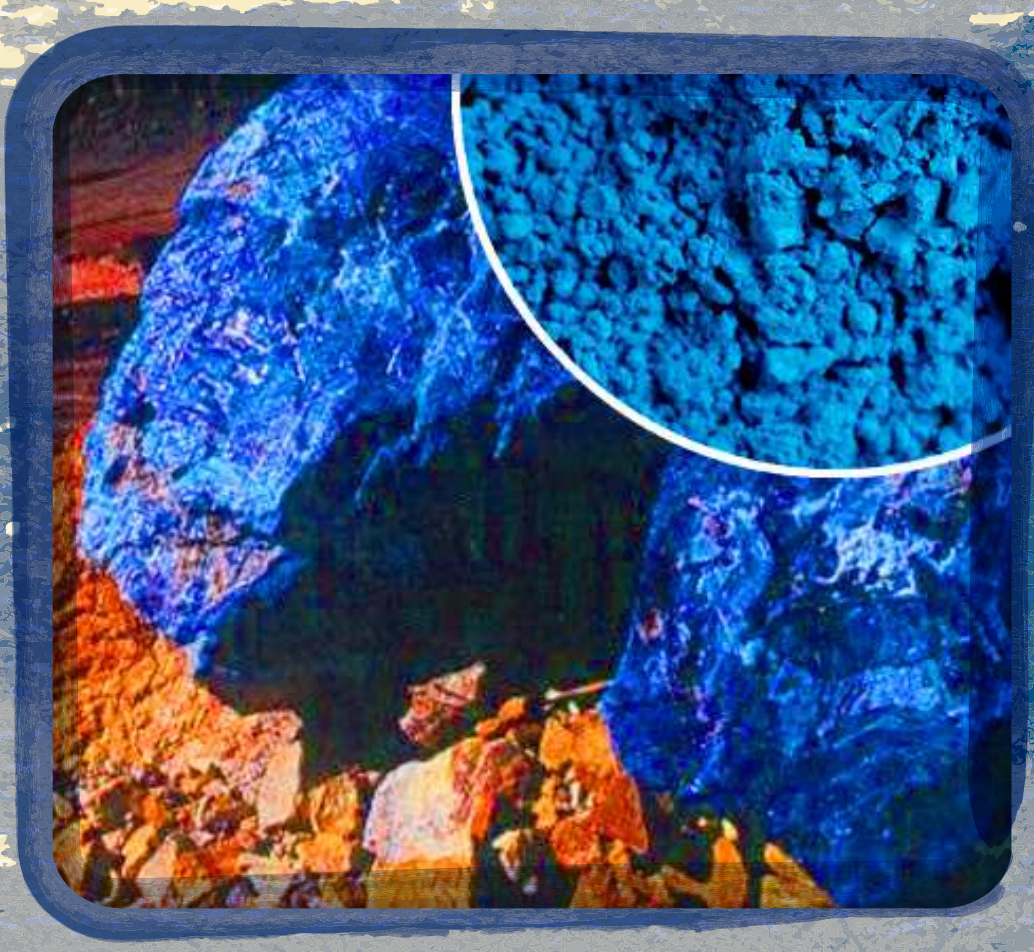

มหัศจรรย์ สีสัน จากธรรมชาติ

มนุษย์รู้จักการใช้สีจากวัสดุธรรมชาติ คือ **พืช สัตว์** และ**แร่ธาตุ** มาช้านาน ก่อนที่จะมาใช้สีสังเคราะห์ที่มีการคิดค้นและผลิตขึ้นในราวปลายศตวรรษที่ 19 โดยสามารถแบ่งออกตามแหล่งที่มาได้ 2 แหล่ง คือ

สีจากแร่ (Mineral colors)

เป็นสีที่ได้มาจากออกไซด์ของธาตุโลหะต่าง ๆ (Metallic elements) เช่น **สีขาว** ได้มาจากธาตุตะกั่ว สังกะสี และไทเทเนียม **ส่วนสีฟ้า สีน้ำเงิน** หรือ**สีม่วงอมน้ำเงิน** นั้น ได้มาจากธาตุโคบอลต์ ทองแดง แต่ถ้าเป็นธาตุแคดเมียม จะให้สีออก**เหลือง ส้ม แดง**

ในอดีตสีประเภทนี้เป็นวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับจิตรกรที่ใช้รังสรรค์ **ศิลปะในถ้ำ** จนกระทั่งปัจจุบันก็ยังคงมีการนำก้อนแร่เหล่านี้มาบดเป็นผงสีเพื่อใช้สำหรับงานจิตรกรรมด้วยเช่นกัน

นอกจากงานด้านศิลปะ สีประเภทนี้นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งเพิ่มความสวยงามแก่งานเซรามิก หรืองานที่ต้องเผาด้วยอุณหภูมิสูง เนื่องจาก**สีมีความคงทน ไม่สลายตัวเมื่อได้รับความร้อน**

สีจากสารอินทรีย์ (Organic colors)

สีประเภทนี้ได้มาจากพวกพืชและสัตว์ ตัวอย่างที่เราคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน เช่น **สีม่วง สีน้ำเงินแกมม่วง** จากกลีบดอกอัญชัน ข้าวเหนียวดำ มันเลือดนก **สีเขียว**จากใบเตยหอม ถ้าต้องการ**สีเหลือง สีเหลืองอมส้ม** สามารถหาได้จาก ขมิ้น ดอกคำฝอย ส่วน**สีแดง** สามารถสกัดได้จากเมล็ดคําแสด ดอกกระเจี๊ยบ หรือแมลงครั่ง เป็นต้น

สีกลุ่มนี้**มีความปลอดภัยสูง** จึงนิยมนำไป**ใช้ผสมในอาหาร ขนม หรือเครื่องสำอาง** เนื่องจากสีที่ให้จะมีความสวยงาม มีกลิ่น และรสที่เป็นเสน่ห์จากธรรมชาติ นอกจากนี้ยังนิยมนำไปทำเป็น**สีย้อมสำหรับเครื่องนุ่งห่ม** เนื่องจากเป็นวัตถุดิบที่หาได้ง่ายในชุมชน ไม่ต้องใช้สีเคมีที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

เรียบเรียงข้อมูลจาก

- หนังสือ "ทฤษฎีสี = Theory of color" โดย สมภพ จงจิตต์โพธา
- หัวข้อ "สีธรรมชาติ" วิทยานิพนธ์ "ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องสีจากธรรมชาติที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย" โดย ยุพารัตน์ ชูสาย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2555

นิทรรศการ "สี...สรรสร้างโลก"
58-07 / No. 08

ผลิตโดย
โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)